

RANCONTR A JOA ENTRE DAOU DEN YAOUANC EN NAONET

HA SEPAR A C'HLAC'HAR EN KER LAVALETTE.

Var un ton nevez.

BRETONET a vas Breiz-Izel, grit un arret d'am c'hlevet,
 Ma teclarin dec'h eur guentel zo en ho mesq composet,
 Eus a gomzou eur fumelen ha va re da enebi,
 Comparachabl eus eur fleuren a zo hanvet romani.
 En eur vaper e voyaji, me am boa hi rancontret
 Ha dre vril e galantiri e oan anter souprenet,
 E velet eur music flamancq a xiraf a zone,
 Hac ar verdaily youanc var bond al lest a zance.
 Dre ar stum vad a exile eb appel e c'houlennis
 Pe seurt aliang a c'heuille ha petra e benific,
 Ha ma oa prest d'in respontet : eur vates a gonfiang,
 Er vro-ze neve arriet evit servich ar noblang.
 Dre he demarch en polites, gand eun doucder ker charmant,
 Da suiva he c'hompagnones em boa eun desir ardent :
 Mæs va depeign en comparis d'e guenet pa gomprenen,
 Nemet eur skeut a yaouankis ne oa quen en e c'hichen.
 E qer an Naonet e gonelis goude-ze e sortial,
 Pa oa finisset an offic, -us an iliz cathedral :
 Va dorn er pincin a laquis, da guemer dour benniget,
 Hac ebete e avancis, ma devoa ma saludet.
 En gallec, neuze gant doujang, def men a lavaras :
 C'hui rapport dre humiliang e vec'h traou Breiz-Yzelas ;
 Car reglennou ar fierte zo er vro-man conduit,
 Mæs reglen an humilite a zo neubet implijet.
 Ma respont, ep distrei en dro, brillant, douc ha quer tener :
 Ya, me sorti eus va bro, divar rout ker Landreguer,
 Hac ar pez am laqua jenet e ma meus ampechamant
 Er principou a zo fixet dre ar vro-man da barlant.
 En brezonec neuze souden e teuis da annongi,
 Me reget dre antretien, plac'h yaouanc, o condui :
 Ma sortit a rout Landreguer merq o teneredignes,
 Me a zorti a rout Finister, a draouyen ker Montroules.
 Den yaouanc, emei, certain, en desir ho fantazi,
 Heulomp reneq an estranjourien gant furnes ha modesti,
 Ma c'hallin en eur gonsolin en assamblach hor c'homzou,
 A chasseal an angoni a ra va jenamanchou.
 Fumelen, me zo hep cessi evel hirvoud eur sermon,
 Dælou va speret et voelc'hi plac ar gonsolacion :
 Mæs neubet e vin consolet, car dont a ran da gredi
 C'hui vo bourreo dam joausdet, goude va accompagni.
 Den yaouanc, va exempl vigner, mar be ferm o sentiment,
 A vo eur breuven a sclerder eus hon amitie fervant,
 Da bini e vezin fidel bete an de deus va fin,
 Ha ma renqan en dilezel, e vo poesant va chagrin.
 Neuze da assina un de eus on amzer da zonet.
 Ma refomp dre sincerite merk eun union barfet,
 Demp da choas ar guir garante en jardin a fleurdilis,
 Evit govern on amitie ar rest eus hor yaouanquis.
 Ya, emei, er garen eus ar fleurdilis caera
 Demp da choas peb a gurunen, a vesq ar re brillanta,
 Pere a blassimp en armel a drezor ar yaouanquis,
 Ha dre on union fidel, ni ho dougo d'an iliz.
 Dre vœu ar signal a squeudid, e meilezour ar furnes
 Hac an deaign a annongit, m'ar be solid, ma mestres,
 Goude an deves assinet, a dra facil e credan
 Ne separo mui hor speret hed on deyou er bed-man.
 Hac eneal, va servijer, reglen ho promesseou,
 Mar bec'h evelon e fermder, ne deo get a arretou,
 Mæs græd intancion erfad, en de-se a breparet ;
 Ne vec'h un enemi ingrat dar merqou a brometet.
 Salocroas gant ma bolante ! Mæs finissomp da barlant,
 Hac arretomp var qement-ze, car fin an de a gommand,
 Adieu a lavaran eta, en esper d'en em velet
 An de-ze e c'haparissa er plac hon eus assinet.
 Mæs de an assassinacion, ar goas a oa bet manqet
 Hac ar plac'h a impinion neuze arrias doetet,
 Dre ma crede facilamant e oa def godisser
 Car fragilou e santimant e deoa contet re scler.
 Un de goude, var ho daoulin e oa int en em remerqet
 E couent Santes-Catherin, dirag auter an Drindet,
 E lec'h mo deoa soutenet ar bounera tomderen,
 Incomprenabl da bep speret a dud ar bed da gompren.
 An den yaouanc, pa remarqas victim e zociete,
 Var e vemoar e tisquennas flaminen an amitie :

Mæs ebete en em avanq a oa geinet en guirion ;
 Men a deuyo da reparti va oll fautou passeet.
 Ar c'hurunennou fleurdilis, emei, ma servijer,
 Eus a armel hor yaouanquis a zo collet or sclerder ;
 Mæs mar cavit ar sclerder-ze en deoa d'o assampli,
 Nin o fleurisso a nevo ha doubla yeon' .
 Hor c'hurunennou, va mestres, ne allan get da gavet,
 Car ne varchem get assambles er poent ma oaint dianquet,
 Ha mar bec'h din godisseres, me vo hirvoudus rentet ;
 C'hui e oa o gouvernerez ha dec'h e oaint adressed.
 Dec'h diveza, ma servijer, e oa bed din lavaret
 Evit passeal an amzer e teuit d'am dæmpred :
 Dre-ze, pa e d'ao bolante heuil urzou ar virione,
 Ne avancit mui va bete, evit heuil faus amitie.
 Va mestres, james ne gredit e ve en guirion passet
 An dragidien ipocrit a goms an teod milliguet ;
 Mæs heuilomp ar bromesseou r gonduemp qe. leal,
 Ha lezit oll droug oberou ar grol deodou infernal.
 Retardit o stedi monden, ma sclerien va speret,
 Car e lec'h ma coe ar veon e ve ive divranqet,
 Ha gant un ach a draizon c'hui deu da zisgrienni
 Ar bed ros a opinion pini oa eus hon henchi.
 Mari-Francoas, a dra ouirion, ha c'hui a alfe credi
 E teufen da heuil traïson a bemp lea d'ho frecanti ?
 Reqetti ran punition a beurs Doue gant justic,
 Ma condufen un urs poeltron eneb ar guir yaouanquis.
 Ya, den yaouanc, eb difer, red e vije'ch eur poeltron ;
 Heuil a rec'h poent eur godisser, de hon assassinacion,
 Car ma vije bet fermamant ho prepojou angajet,
 James ide ho santimant c'hui n'ho pije trahisset.
 Gant eun nom bras a dourmanchou en hon asinacion,
 Ma ne barissen a gomzou e parissen a galon,
 Eur precursor, c'hui al credi, zo cazi evel eun treujou,
 Pini, qement a ia en ty e man indan ho boutou.
 Ya, eus ar brecursoret e ser dor al liberte,
 Credi a ran ar barfetel a avancit va bete ;
 Dre-ze eta renouvelomp on reglennou commancet,
 Ha goude e c'hanavefomp hac int a vo faus verqet.
 Mar deomp da renouveli or joausdet a neve
 Antreid en eur ofrebiri, da choas merq on amitie,
 Pini, mar bec'h cri a garo d'en traïssa dre gomzou,
 Eus o torn men a receo da bognard va joayou.
 Mar recevit da recompanq eur vest en olifant guen
 A douguen si va aliang composet en aour melen,
 Merq hon amitie men choaso gant eun nombr bras eur a joa,
 Hac a zoufre quen ar maro evit dont d'en traïssa.
 An daou den yaouanc-man a gred, dre eur sort sincerite,
 E anfermet, assur, er bed, ar rancontr eus o ide ;
 Mæs be o deus da soutenit pouer an teir fleuren mechant
 Pere a so anvet sourci, ha melconi ha tourmant.
 Va mestres, d'in zo amaret eur bec'h pouner ha forban,
 Ar murmur e ma partifet vit ar guer a Orlean,
 Penos resista d'an anqnen, en de-ze a angoni,
 E tont da freza ar chaden a zo eus hor c'hondui.
 Alias ! emei, va c'hras mechant e deus bepret va c'heuillet ;
 Breman, pa oan joaussamant queit eus va bro ecartet,
 Goeled e teufe e rigueur d'am plassi en eur feson,
 Ha da ma plonji er malheur bete griou va c'halon.
 Salut ha c'hlac'har, va mestres, en porchet Sant-Semilien ;
 Ari an urz hac ar finves pini a rai va troublen ;
 Car ne vo get cos on doare c'hui vo chanchet ho comzou,
 Hac o po collet an ale'ho e drezor hor memoariou.
 Salocroas ne golin biquen merq hon amitie dener,
 Avanqomp bete ar blenen ma passeomp hon amzer
 Da arouzin gant on dælou ar boqeden fleur bian
 Eus a jardin o prepojou, en ambazen Kerzerdan.
 Er plac-man eta, va mestres, finissomp hon oll gomzou,
 Car ne varchfomp mui assambles ed ar rest on devezou :
 Dre ze quiniadomp a galon, va, evit birviquen,
 Adieu er bredication dirac ar mestr souveren.
 Va servijer, qen discleria ha donet da gontempli
 Litaniou Santes Anna ha re ar Verc'hes Vari,
 Adieu a galon anterret qen a vo apparissa
 Da c'hortos ma vezimp barnet en izelen Josepha.

Neuse, en mes int sortiet a jardin o amitie,
Ebars er guer a Lavalette, var bord ar c'hanal neve :
Ene e cessi ar c'hiniat hac en ferm antretien,
An daelou eus o daoulagat a boullade en ho c'hichen.

Va mestres, brema me droyo, ya, vel eun den mantret,
Eb arreti bete va bro, da obteni joausdet ;
Prosternet a rin en Montroulez, gant eur merq a volesti,
Dirag retablen a Verc'hez, en iliz Sant-Maleni.

Hec en leal va serviger, er memes intancion,
E caren e ve amzer ma ven ari em c'hanton,
Pa avanci c'hoas, gant adres, va moues a humilite,
Dirag imach Santes-Agnes, an iliz Berleouene.

PEDEN AR MOUSIK BIAN

D'AR WERC'HEZ.

War don ; Potred Ploumilliau. Kan 75.

Ma mammik gez ha ma ferson
A lavars d'in bemde
Ho pidi a greiz ma c'halon
Ha da noz a da veure.
Ma chelaouet, Gwerc'hez santel,
Evit mamm ho kemerann,
Euz zellik hep ken, ia, eur zell,
War ar paour mousik bian !

An evnedigou pa greskont
A ia er mez euz ho nez :
Da gentan gant aon e nijont :
Ho mamm zo war ho evez.
Pell man ma mamm, Gwerc'hez santel,
Evit mamm ho kemerann :
Eur zellik hep ken, ia, eur zel
War ar paour mousik bian !

Pa meuz bet laret kenavo
D'am mamm gez war he gwele :
« Pegoulz, em-wei, evi distro ? »
Ha mamm baour a wele.
Dinec'het-hi, Gwerc'hez santel,
He foan eo ma foan vrassan :
Eur zellik hep ken, ia, eur zell
War vamm ar mousik bian !

Ma c'hoarik vad, ma c'hoar Anna,
A iel d'an iliz bemde
D'ho pidi c'hoaz, itron Varia,
Vit ma zad, vidon ive.
Chelaouet-hi Gwerc'hez santel,
Eun ine diouz ar gwellan,
Eur zellik hep ken, ia, eur zell
War c'hoar mousik bian !

Pa iemp da laret hon peden
Hon daouigou d'ho chapel,
Ma c'hoar lare : « Sell eun dolen
» War-n-hi ar Werc'hez zantel
» Hag a c'hoarz ouzimp gant true !
(A oamp enu oad teneran.)
» Ma zellet ho ma breur ive
» Ar paour kez mousik bian !

Enn ho tolen, o Gwerc'hez kaër,
E walet ho mab Jezuz
War ho tivrec'h, bugel dister,
Ken mad, ken karantezuz.
Ho mab dinac'h netra ne c'hall
D'ac'h, Mamm ar c'halloudekan ;
Gallout a c'hellet ta diwal
Ar c'hez paour mousik bian !

Ma mamm a lare d'in liez
Eo mestr a bep tra Doue ;
Mes Jezuz zo mab ar Gwerc'hez :
Petra n'hell mamm eur roue ?
Ma diwallet, Gwerc'hez santel,
Evit mamm ho kemerann ;
Eur zellik liep ken, ia, eur zell
War ar paour mousik bian !

Tud yaouanc, ne assamblit qet qen ferm ha nin ho chaden ;
Eur guir amitie separet a eo mortel da zouten :
Car evit ne yet qet scrifet var ar bisaich, dre gomzou,
Ar galon a ve glac'haret ha beued en daelou.

Ar zon-man, en guirione franq, a vca un de copiet
Gant un amenezur yaouanc, ebars en qer a Naouet ;
Anvet e Olier MERCER, dre scritur en peb sin,
Hac ar plac'h yaouanc a anver *Mari-François VOLANTIN*.

Andaouden yaouanc-ma, pa cessont ar c'himiadeus hoc'hom-
A esper c'hoas, en eur respont, a speret, dre lizerou, [zou,
Ha ma na ellont assampli var ar bed-man ho bue,
O deus sonch d'en em saludi en gloar an eternite. AMEN.

CANOÛEN NEVE

Gret en honor da beder dimezel yaouanc.

Ma mije speret Apollon
Ou l'esprit d'un Voltaire,
Me mije composet eur son ;
Mais hélas ! comment faire ?
Couscoude me a so pedet
Par quatre demoiselles
Da ober deze peb a couplet ;
Mais, hélas ! comment faire ?

E han da gommans da guentan,
Avec peu d'éloquence,
Dre unan anezo zo klan.
Mais malgré ses souffrances
Atao e deus eun air contant.
C'est ma Virginie ;
E daoulagat a zo brillant,
C'est ma petite chérie.

Mamzel Lorenç zo eur rosen,
Une fleur chérie ;
Hi a deus eunn daoulagat,
Ils sont dignes d'envie ;
Eur speret dous eur galon vad,
Une tête capricieuse ;
Me a vel voar he daoulagat,
Qu'elle est très-amoureuse.

Elouison a deus eur brestans,
Un air très-agréable ;
Comparaget é ous Ortans,
Zo eur fleuren aimabl,
Espécial pa ve guisquet,
Coiffée en artisanne,
E eur blijadur é gwelet ;
On la prend pour Diane.

Hoas a meus eun al da ober,
Et pour une jolie blonde.
A deus eun daoulagat seder
Et une bouche ronde.
Me gret e hé eur min arc'hant,
Quand on s'approche d'elle.
Me a lavaro franchamant,
C'est la charmante Adèle.

Me gred var an dimezelet
Avoir rempli ma tâche ;
En cas a ma ven bet manquet,
Qu'aucune d'elle ne se fache.
Prest on da gemer ma fluen
Pour corriger l'ouvrage,
Pe d'en adober pen a ben.
Que puis-je davantage ?

An hinì neveys gret ar son
N'a point de rhétorique ;
Allès e rim hep raison,
Il brave la critique.
Mes ma nije bet studiet
Un peu dans les sciences.
Martez nije composet
Avec bien plus d'aisance.